

EUROPSKI IZBORI: PRIHVAĆANJE MEDITERANA ZNAČI SPAS EUROPE

APEL

Mediteran je oduvijek bio kolijevka civilizacija za cijelu Europu, pa kada branimo načelo dvije odvojene i suprotstavljene strane jednostavno zanemarujemo milenijsku povijest na našu štetu. Mediteran je rodio jezike, religije, filozofske sustave i znanstvene discipline koje su njegovale civilizacije stasale u regiji tijekom povijesti. On predstavlja povlaštenu prostor gdje kulture naroda Bliskog istoka, Sjeverne Afrike i Južne Europe mogu dolaziti u kontakt, miješati se i spajati se. Doista je kolijevka prvih urbanih društava Istoka, grko-rimske, judeokršćanske i muslimanske civilizacije, prosvjetiteljskih doba kao što je renesansa, gdje su rođeni kozmopolitski gradovi kao Aleksandrija, Tangier, Venecija, Konstantinopol/Istanbul, Solun i Dubrovnik. Mediteran je sjecište, gdje se sve spajalo i obogaćivalo kroz tisuću godina: ljudi, životinje, dobra, brodovi, ideje, religije, životni stilovi, čak i biljke.

Preoblikovati građanstvo za spas Europe

Danas, mnoge su političke snage upregnute u „spašavanje“ projekta Europske Unije od nacionalizma, narativa temeljenih na identitetu i protuliberalnih režima, koji negiraju glavni napredak na europskom kontinentu u vidu priznanja prava i sloboda i demokratske odgovornosti. Međutim, „spašavanje“ Europe bez prihvaćanja Mediterana je izgubljen slučaj. Europa se ne može oživiti zatvaranjem svojih zemljopisnih i psiholoških granica: to bi samo najavilo kraj europskog projekta integracije.

Prava ne mogu biti povlastice nekih nacija nauštrb njihovih susjeda. Današnji razbacani zemljovid građanstva na Mediteranu, s višestrukim statusima i lojalnostima, i nepostojanim pravima, obvezama i odgovornostima, može se nadići osnivanjem okvira transnacionalnog građanstva, nadahnutog sredozemnim duhom različitosti, razmjene i gostoljubivosti, gdje ni eurocentrizam niti autoritarnost ne mogu stvarati individualnu ili društvenu diskriminaciju temeljenu na nacionalnosti, religiji, spolu ili društvenoj klasi.

Zajednička sudbina, izvanredne mogućnosti

Uoči europskih izbora, ovo je naš apel europskim građanima: Europa može uskrsnuti ako ponudi zajedničku sudbinu kolijevki svoje civilizacije – Mediteranu. Europa će ostati vodilja humanizma ako empatično utjelovi pozitivne vrijednosti koje smo naslijedili iz sredozemne mreže. Mora dovršiti svoj integrativan proces vis-a-vis Mediterana kako bi spriječila vlastitu dezintegraciju.

Stoga tražimo od političkih snaga koje sudjeluju na europskim parlamentarnim izborima 2019. godine da podrže novu inicijativu integracije između europskog kontinenta i mediteranskog prostora. Mediteran označuje zajednicu od oko pola milijardi ljudi, jedinstvenu kulturnu baštinu, dom preko trideset jezika, predivan krajolik i nevjerojatnu bioraznolikost koju po važnosti nadjačavaju samo prašume, globalno prepoznatljivu ruralnu i gastronomsku kulturu, izvanredne izvore energije i odličan ljudski potencijal u znanosti, kulturi, gospodarskom razvoju, duhovnosti, radu i kreativnosti.

Regionalna inicijativa dijaloga i dalekosežni konstitutivni proces

Ono što sada trebamo je jasna i zajednička vizija Europe i Mediterana koja rezultira regionalnim dijalogom i dalekosežnim konstitutivnim procesom, uključenošću građana i zajednica na dvije obale. Nema rješenja regionalnim izazovima ako Europa gleda samo na sebe: ni u smislu preoblikovanja razvojnog modela, primjene pravednih migracijskih politika, zaustavljanja degradacije okoliša, stvaranja radnih mjesta i blagostanja, konsolidiranja demokratskog prostora, niti u rušenju terora i nacionalizma temeljenog na mržnji.

Prije sedamdeset i pet godina, kada je još uvijek bjesnio Drugi svjetski rat, skupina antifašističkih intelektualaca i aktivista, internirani na otoku Ventotene, napisali su Manifest za „slobodnu i ujedinjenu Europu“. Ovaj manifest je pokrenuo viziju europske integracije kao poluge mira i blagostanja upravo u trenutku kada nitko nije smatrao takvo nešto mogućim. Danas, de facto živimo u novom globalnom ratu, koji se igra sa sučeljavanjem kultura i vjerskih identiteta; frustrira narodne borbe za slobodu i pravdu u ime stabilnosti, rasta i nacionalnih interesa; tjera obitelji da bježe od očaja; i suprotstavlja ljudska bića i prirodu.

Najužarenija linija fronte ovog umjetnog rata prolazi kroz Mediteran. Stoga smo pokrenuli ovaj poziv za „slobodan i ujedinjeni Mediteran koji dijeli zajedničku sudbinu s Europom“ upravo u trenutku kada nitko nešto takvog ne smatra mogućim.

Europski izbori 2019: prava mogućnost prihvaćanja Mediterana

Kada će se dvije obale konačno susresti i prihvatiti, uvjereni smo da će njihove institucije, resursi, inteligencija i ljudski potencijal pružiti rješenja za spas Europe od iskušenja dezintegracije i za spas njezinih mediteranskih susjeda od opasnosti autoritarnosti i kaosa.

Ovo je program koji bismo htjeli iskazati na europskim izborima 2019. godine. Ovo je baština koju Europa i Mediteran zaslužuju danas kako bi se zajedno popeli na svjetsku pozornicu još jednom kao svjetionik prosvjetiteljstva, humanizma, gostoljubivosti i napretka.

MAYDAN is an association of citizens, women and men, including activists, intellectuals, artists, entrepreneurs, researchers and others, engaged in the construction of a Mediterranean citizenship and a common destiny among the peoples of the region.

www.maydan-association.org